

AGENTSCHAP UITBETALING GROEIPAKKET

Beslissing Geschillencommissie nr. 2023/007 van 27 januari 2023

INLEIDENDE SAMENVATTING

Schooltoeslag – Fout van de uitbetalingsactor bij de verwerking van de gewijzigde gezinssamenstelling – Rekenschap geven

De uitbetalingsactor vorderde de schooltoeslagen voor de schooljaren 2020-2021 tot en met 2022-2023 ten bedrage van in totaal € 3.646,76 terug vermits bij de toekenning ervan ten onrechte geen rekening werd gehouden met de inkomsten van de partner van de moeder.

De uitbetalingsactor erkende tijdens de procedure voor de Geschillencommissie dat een fout van haarzelf ten grondslag ligt aan de onverschuldigde betalingen:

"(...) de terugvordering volgt uit een fout ... De wijziging in de gezinssamenstelling begin maart 2020 bereikte ons wel maar werd enkel verwerkt met het oog op het feitelijk gezin en dus het recht op sociale toeslag.

"(...) Pas recent werd de aanpassing ook doorgevoerd voor het SEPAR-gezin met de betwiste terugvordering als gevolg."

De moeder stelt dat zij er begrijpelijkerwijs van uitging dat er correct werd betaald daar de uitbetalingsactor op de hoogte was van haar gezinssituatie:

"Desondanks betaalde u verder (...) uit.

U zal wel kunnen begrijpen dat ik er bijgevolg ook van uitging dat ik hier nog steeds recht op had."

De Geschillencommissie stelt vast dat de moeder bij de provisionele toekenning voor het schooljaar 2021-2022 en voor het schooljaar 2022-2023 telkens een als bijlage gevoegd infoblad heeft ontvangen met een gedetailleerd overzicht van de voor de toekenning van de schooltoeslag geldende voorwaarden.

Bij deze voorwaarden werd uitdrukkelijk vermeld dat rekening wordt gehouden met de gezinssituatie zoals deze zich voordoet op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar en met de inkomsten van beide partners die een feitelijk gezin vormen.

Beide beslissingen bevatten een berekening van de gezinsinkomsten waaruit blijkt dat enkel rekening werd gehouden met de inkomsten van de moeder en niet met de inkomsten van de partner. Uit deze berekening blijkt tevens welk minimum- en maximumbedrag van toepassing waren.

Er dient bijgevolg vanuit het standpunt van een "ontvanger die handelt met 'normale voorzichtigheid en toewijding'" te worden aangenomen dat de moeder in de mogelijkheid verkeerde zich er rekenschap van te geven dat de uitbetalingsactor bij de toekenning van de schooltoeslagen voor schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 ten onrechte geen rekening heeft gehouden met de inkomsten van de partner en de beslissingen van de uitbetalingsactor door een fout waren aangetast.

Het feit dat er bij verzoekster enige verwarring blijkt te zijn ontstaan doordat rekening wordt gehouden met de inkomsten van twee kalenderjaren voorafgaand aan het desbetreffende schooljaar, doet daar niets aan af.

De Geschillencommissie besluit dat het voordeel van de bepalingen van artikel 92, § 1, 2^e lid Groeipakketdecreet kan worden toegepast wat betreft de schooltoeslagen voor het schooljaar 2020-2021, doch niet voor de schooltoeslagen voor de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023.

////////////////////////////////////

Opgroeien

Geschillencommissie Groeipakket

Hallepoortlaan 27

1060 BRUSSEL

opgroeien.be

groeipakket.be/geschillencommissie

OPGROEIEN REGIE GESCHILLENCOMMISSIE GROEIPAKKET

BESLISSING

NR. 2023/007

27 januari 2023

REPERTORIUMNR. GC/22/A0334

INZAKE : Mevrouw ....., wonende te .....

- Verzoekster -

TEGEN :

....., met maatschappelijke zetel te .....

- Verwerende partij -

1. Over het procedureverloop:

Gelet op het verzoek dat door verzoekster bij de Geschillencommissie¹ werd ingediend per e-mail van 16 november 2022;

---

¹ Bij de bepalingen van artikel 104, 1^e lid van het Decreet van 27 april 2018 (tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid) werd er bij Kind en Gezin (Opgroeien Regie) een geschillencommissie ingericht. In toepassing van het 2^e lid van voormeld artikel kan er tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het

Gelet op de beslissing van de Geschillencommissie d.d. 2 december 2022 waarbij aan verzoekster de ontvankelijkheid van het verzoek werd meegedeeld;

Gelet op het feit dat beide partijen behoorlijk in kennis werden gesteld dat zij hun belangen op de zitting van 27 januari 2023 kunnen komen verdedigen of zich daarbij door een raadsman of een gemachtigde kunnen laten vertegenwoordigen;

Gelet op het feit dat noch verzoekster, noch verwerende partij op de zitting van 27 januari 2023 zijn verschenen of zich hebben laten vertegenwoordigen;

Er werden geen leden van de Geschillencommissie gewraakt.

2. Over de feiten van de zaak:

Verwerende partij kent met ingang van 1 januari 2019 het Groeipakket toe aan verzoekster voor haar kinderen .....(° .....) en ..... (° .....).

Daarbij werd er eveneens een schooltoeslag toegekend voor ..... voor de schooljaren 2019-2020 en 2020-2021 en voor ..... voor de schooljaren 2019-2020 tot en met 2022-2023.

Verwerende partij heeft nadien vastgesteld dat er bij de toekenning van de schooltoeslagen voor de schooljaren 2020-2021 tot en met 2022-2023 ten onrechte geen rekening is gehouden met de inkomsten van de heer ....., die met verzoekster samenwoonde van 2 maart 2020 tot 26 september 2022.

Gezien de in aanmerking te nemen gezamenlijke inkomsten van verzoekster en de heer ..... telkens het maximumgrensbedrag bleken te overschrijden, is verwerende partij bij beslissing d.d. 25 oktober 2022 overgegaan tot terugvordering van de schooltoeslagen voor de schooljaren 2020-2021 tot en met 2022-2023 ten bedrage van in totaal € 3.646,76, na volledige inhouding van de achterstallige sociale toeslag voor september 2022 teruggebracht tot € 3.529,88.

3. Standpunt van verzoekster:

In het verzoek d.d. 16 november 2022 heeft verzoekster haar grieven als volgt geformuleerd:

“Ik ontving van ..... een aangetekend schrijven d.d. 25/10/2022 waarbij een bedrag wordt teruggevorderd van 3.529,88€ (zie brief in bijlage).

Bij deze wens ik deze terugvordering aan te vechten om volgende redenen:

- 1. Op 06/09/2020 liet ..... per brief weten dat mijn dochter ..... recht had op een schooltoeslag van 929,02€. Het bedrag werd berekend op basis van mijn gezinsinkomen in 2018.*

---

gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan na afloop van de termijn waarin hij op basis van dit decreet een beslissing moet nemen (met uitzondering van de in het 3e lid bepaalde uitzonderingen), alleen beroep worden ingesteld bij deze geschillencommissie.

2. *Op 25/10/2020 ontving ik een schrijven van ..... dat mijn zoon ..... recht had op een bedrag van 929,02€ op basis van de gezinsinkomsten van 2018.*

Uit het attest van hoofdverblijfplaats met historiek (zie bijlage) kan u opmaken dat ik van 03/11/2017 tot 02/03/2020 woonachtig was te .....

Bijgevolg vormde ik geen feitelijk gezin met de heer ..... in de periode waarvoor de schooltoeslagen werden toegekend nl. op basis van de inkomsten van 2018.

Ik verzet mij dan ook tegen de terugbetaling van een bedrag van 1.858,04€ (929,02€ x2).

Bovendien verwijs ik naar uw schrijven de dato 10/03/2020 waarin u stelt dat ik sedert 02/03/2020 een feitelijk gezin vorm met de heer ..... en dat wij dit hadden kunnen weerleggen door de verklaring in bijlage in te vullen waarin we konden aangeven geen feitelijk gezin te vormen.

Deze verklaring waarin staat dat we geen feitelijk gezin vormen, werd niet teruggestuurd zodat ik er kon van uitgaan dat jullie effectief op de hoogte waren van de feitelijke samenwoning die ik dus niet heb ontkend daar ik de verklaring niet heb teruggestuurd.

Desondanks betaalde u verder de sociale toeslagen uit.

U zal wel kunnen begrijpen dat ik er bijgevolg ook van uitging dat ik hier nog steeds recht op had.

Bijgevolg verzet ik mij dan ook tegen de terugvordering van volgende bedragen:

-970,00€ (datum betaling 08/11/2021)

-818,92€ (datum betaling 29/08/2022)

Totaal: 1.788,92€

Samengevat betwist ik de terugvordering van het bedrag van 1.858,04€ alsook het bedrag van 1.788,92€."

Bij het verzoek werd er een attest van hoofdverblijfplaats (met historiek adressen) en attest van gezinssamenstelling gevoegd, beiden afgeleverd door de ..... op 3 november 2022.

4. Standpunt van verwerende partij:

- **Bij beslissing d.d. 25 oktober 2022 heeft verwerende partij aan verzoekster meegedeeld wat volgt:**

"We hebben jouw recht op het Groeipakket opnieuw onderzocht over de periode van 09/2020 tot 09/2022. We hebben vastgesteld dat je een bedrag van €3.529,88 kreeg waarop je geen recht had.

We betaalden de schooltoeslag voor de schooljaren 2020-2021, 2021-2022 en 2022-2023. We hebben echter doorgekregen dat de gezamenlijke inkomsten van jou en meneer ..... boven het grensbedrag lagen. Hierdoor kunnen wij geen schooltoeslag betalen voor die schooljaren.

In het Groeipakket kan er recht bestaan op sociale toeslag als voldaan is aan bepaalde voorwaarden. Na controle van de ontvangen inkomsten stellen wij vast dat je vanaf 01/09/2022 recht hebt op een sociale toeslag (art. 18 en art. 221-224 Groeipakketdecreet)

(...)

De verjaringstermijn bedraagt drie jaar (Art. 97 Decreet Groeipakket). Rekening houdend met die verjaringstermijn is geen enkele betaling verjaard.

Concreet betekent dit dat wij een bedrag van €3.529,88 van je terugvorderen (Art. 92/Art. 103§1 Decreet Groeipakket). Het detail van de berekening kan je terugvinden op de volgende pagina.

Wij houden 10% in op de volgende betalingen die je van ons ontvangt (Art. 103,§1, van het Decreet Groeipakket. Reageer je niet op die inhoudingen, dan ga je stilzwijgend akkoord. Elke inhouding stuit dan de verjaring.

(...)"

Uit de bijgevoegde herberekening blijkt dat er voor het schooljaar 2020-2021 tweemaal een bedrag van € 929,02, voor het schooljaar 2021-2022 een bedrag van € 970,80 en voor het schooljaar 2022-2023 een bedrag van € 817,92 werd teruggevorderd, derhalve in totaal € 3.646,76. Na volledige inhouding van de achterstallige sociale toeslag voor september 2022 ten bedrage van € 116,88, werd er bijgevolg nog een bedrag van € 3.529,88 van verzoekster teruggevorderd.

- **Bij e-mail d.d. 7 december 2022 heeft verwerende partij aan de Geschillencommissie haar standpunt weergegeven als volgt:**

“Er worden hier om te beginnen een aantal zaken door elkaar gehaald en gebruikt. Het is goed om even klaarheid in te scheppen. Mevrouw’s grief betreft eigenlijk de terugvordering van de selectieve participatietoeslag voor 2 kinderen in 2020 en vervolgens 1 kind in 2021 en 2022 (zie ook onze terugvorderingsbrief in de bijlage). Het gaat hier dus niet om een betwisting in verband met de sociale toeslag (waar mevrouw in haar verzoekschrift naar lijkt te verwijzen).

Een tweede punt waar onduidelijkheid over lijkt te bestaan is het ijkpunt dat we hanteren voor de samenstelling van het SEPAR-gezin en de inkomsten die we in dit kader verwerken. Voor de berekening van de selectieve participatietoeslag vertrekken we steeds vanuit het gezin zoals dat gekend was op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar waarvoor de selectieve participatietoeslag berekend wordt (art. 25, 1ste lid Groeipakketdecreet van 2018). In voorliggend geval dus mevrouw’s gezin op 31 augustus 2020, 2021 en 2022. Daarbij wordt steeds een inkomstenkern samengesteld bestaande uit mevrouw en haar partner (dit is natuurlijk een simplificatie van de wettelijke volgorde uit art. 3, § 2 BVR SEPAR maar het dekt de lading hier wel). De effectieve inkomsten die we hiervoor gaan aanwenden (in de automatische procedure zoals hier het geval was) zijn deze uit het aanslagbiljet dat betrekking heeft op de inkomsten van het kalenderjaar dat twee jaar voorafgaat aan het kalenderjaar waarin het schooljaar in kwestie begint zoals gestipuleerd in art. 12, § 1, 1ste lid BVR SEPAR. In het tweede lid van de eerste paragraaf van dit artikel wordt nog verder verduidelijkt ‘[dat] voor gezinnen die anders zijn samengesteld in het jaar waarop het aanslagbiljet betrekking heeft, wordt het inkomen gereconstrueerd op basis van de huidige gezinssamenstelling’. Met andere woorden: mevrouw betwist niet dat ze sinds maart 2020

samenwoont met haar partner dus die gegevens worden nu ook correct verwerkt zowel destijds voor de sociale toeslag als sinds kort voor de selectieve participatietoeslag.

Naar de eigenlijke grond van de zaak: de terugvordering volgt uit een fout begaan door ..... De wijziging in de gezinssamenstelling begin maart 2020 bereikte ons wel maar werd enkel verwerkt met het oog op het feitelijk gezin en dus het recht op sociale toeslag (zie ook brief in bijlage dd. 10 maart 2020 waarnaar mevrouw ook al verwees in haar verzoekschrift). Pas recent werd de aanpassing ook doorgevoerd voor het SEPAR-gezin met de betwiste terugvordering als gevolg.

In het licht van artikel 92, § 1, 1ste en 2de lid van het Groeipakketdecreet van 2018 gaat het hier echter om een beslissing waarvan de betrokkene wist of moest weten dat deze niet correct was. Voor de interpretatie van dit artikel kunnen we terecht bij de administratieve praktijk die voortvloeit uit de toepassing van art. 17 van het Handvest van de Sociaal Verzekerde, waaraan deze schatplichtig is. Uit de administratieve onderrichtingen in CO nr. 1360 van 20 juli 2006, die de administratieve praktijk op basis van art. 17 HSV kristalliseren, moet afgeleid worden dat de burger o.a. niet ter goeder trouw is wanneer men algemene informatie heeft ontvangen waaruit blijkt dat de betaling(en) in kwestie niet lijk(t)(en) te kloppen. In dit geval gaat het om de informatiebundels bij de SEPAR01-brieven (zie bijlagen bij deze e-mail). Daar lezen we het volgende in:

Van wie tellen de inkomsten mee?

Voor de **schooltoeslag**:

We tellen de inkomsten van het gezin waar het **kind** zijn **domicilie** heeft **op 31 augustus** van het jaar waarin het schooljaar aanvangt:

- de 2 samenwonende ouders of opvoeders;
- de ouder of opvoeder en de persoon met wie deze een feitelijk gezin vormt;
- de gehuwde, alleenstaande of zelfstandige leerling zelf en de persoon met wie deze een feitelijk gezin vormt.

Deze informatiebundels werden verstuurd voor de schooljaren 2021 – 2022 en 2022 – 2023 maar niet voor het schooljaar 2020 – 2021 (dit geldt trouwens voor onze hele sector). Dat betekent dus dat voor het schooljaar 2020 – 2021 wij de terugvordering ten laste kunnen nemen maar voor de volgende twee schooljaren we ons blijven richten tot mevrouw.”

5. Beoordeling in rechte:

Verzoekster betwist de terugvordering van de schooltoeslagen waarbij zij in eerste instantie aangaande de schooltoeslagen voor het schooljaar 2020-2021 argumenteert dat zij tijdens het in aanmerking genomen inkomensjaar 2018 nog geen feitelijk gezin vormde met de heer .....

Zij wijst er verder op dat verwerende partij steeds op de hoogte was van het feit dat zij reeds sinds 2 maart 2020 een feitelijk gezin vormde met de heer ..... gelet op hun schrijven dienaangaande d.d. 10 maart 2020 en zij er dan ook van uitging dat zij verder recht had op de door verwerende partij toegekende schooltoeslagen.

5.1. Recht op de selectieve participatietoeslag

5.1.1. Algemene toepasselijke bepalingen

De selectieve participatietoeslag, ook schooltoeslag genoemd, kan vanaf het schooljaar 2019-2020 toegekend worden op basis van het Groeipakketdecreet. Het betreft een overheveling van de schooltoelagen vanuit het departement Onderwijs.

Om recht te hebben op de schooltoeslag dient te zijn voldaan aan een aantal voorwaarden.

Aldus bepaalt artikel 24 Groeipakketdecreet de toekenningsvoorwaarden voor de schooltoeslag: *“Een jaarlijkse selectieve participatietoeslag leerling, waarvan het bedrag is bepaald in hoofdstuk 4 van deze titel, wordt toegekend aan de leerling die aan al de volgende voorwaarden voldoet:*

1° de leerling heeft de Belgische nationaliteit, of de leerling van wie het bewijs niet geleverd wordt dat hij de Belgische nationaliteit bezit, is toegelaten of gemachtigd om in het Rijk te verblijven of er zich te vestigen overeenkomstig de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;

2° de pedagogische voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 2 van deze titel;

3° de financiële voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 3 van deze titel.

De Vlaamse Regering kan algemene vrijstellingen van het eerste lid, 1°, bepalen.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de selectieve participatietoelagen leerling.”

De bepalingen van artikel 25 Groeipakketdecreet stellen dat:

“Om de toestand van het gezin waartoe de rechthebbende leerling behoort, te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar in kwestie.

Om de nationaliteit en de woonplaats van de rechthebbende leerling die niet gekwalificeerd is als een rechtgevend kind als vermeld in artikel 8, te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar in kwestie.

Om de pedagogische toestand te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op de laatste schooldag van juni van het schooljaar in kwestie.”

In casu betreft het geschil de bepaling van het in aanmerking te nemen inkomen van het gezin. De discussie spitst zich dan ook duidelijk toe op de financiële toekenningsvoorwaarden, zodat hierna enkel verder op deze voorwaarden wordt ingegaan (art. 24, 1^e lid, 3° Groeipakketdecreet).

De bepalingen van artikel 37, 1^e lid Groeipakketdecreet stellen aangaande deze financiële voorwaarden dat:

“Om te bepalen of een rechthebbende leerling als vermeld in artikel 24, in aanmerking komt voor de selectieve participatietoelagen leerling, wordt uitgegaan van de inkomsten van het gezin waartoe de leerling behoort.”

5.1.2. Inkomensbegrip

Het inkomensbegrip werd voor de selectieve participatietoelagen nader uitgewerkt bij Besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019 betreffende de selectieve participatietoelagen leerling (hierna BVR Selectieve participatietoelagen genoemd) in uitvoering van het voormelde artikel 37 Groeipakketdecreet.

De introductie van dit nieuwe inkomensbegrip kadert in een harmonisering van de sociale toelagen binnen de gezinsbijslagen en de studietoelagen, die zoals reeds gesteld onder de noemer van selectieve participatietoelagen in het Groeipakket werden ingekanteld.

Over de selectieve participatietoelagen verduidelijkt de Memorie van toelichting betreffende het Groeipakketdecreet dat:

“De schooltoelagen worden ingekanteld in het Groeipakket onder de noemer van selectieve participatietoelagen. Doordat voor alle gezinnen die in Vlaanderen wonen een inkomenstoets zal gebeuren om na te gaan of ze recht hebben op een sociale toeslag binnen de gezinsbijslagen, zullen de inkomens van gezinnen gekend zijn en kan deze selectieve participatietoelage meer automatisch worden toegekend. Het budget wordt versterkt en de doelgroep blijft behouden.”

“Bij de toekenning van de selectieve participatietoelagen leerling wordt rekening gehouden met de inkomsten van het gezin waartoe de leerling behoort.

(...)

Het begrip “inkomsten” voor de selectieve participatietoelagen wordt afgestemd op het begrip “inkomsten” voor de sociale toelagen binnen de gezinsbijslagen. (...)

Ook het gezinsbegrip wordt nagenoeg volledig afgestemd op het gezinsbegrip van de sociale toelagen binnen de gezinsbijslagen. (...)

Implicatie van de harmonisering is wel dat het inkomen van nieuwe partners in een nieuw samengesteld gezin ook zal worden meegeteld wanneer er geen enkele band is met de kinderen. Deze keuzes zorgen voor een systeem waarbij de kans op het verlies van het recht op de huidige schooltoelage geminimaliseerd wordt, voor een harmonisering die qua toepassing efficiëntiewinsten zal toelaten en maakt het mogelijk dat de selectieve participatietoelagen de sociale toelagen binnen de gezinsbijslagen kunnen versterken en aanvullen.”

Tot slot dient er op te worden gewezen dat het inkomensbegrip als volgt wordt toegelicht in de Conceptnota²:

“Om kinderarmoede te bestrijden voorzien we voor kinderen die opgroeien in een gezin met een laag inkomen een sociale toeslag. (...)

*Wat het begrip ‘inkomen’ betreft, is het (opnieuw) belangrijk om de **draagkracht van gezinnen te identificeren** en een **inkomensconcept** te gebruiken dat:*

1. zoveel mogelijk inkomstenbronnen omvat (i.e. een breed inkomensbegrip)³;

---

² De conceptnota ‘Voor elk kind en elk gezin een groeipakket op maat’.

2. **zo onafhankelijk mogelijk is van de (vaak wijzigende) fiscale regels; en**
3. **meetbaar is door middel van administratieve datastromen.**

We kiezen voor een bepaald bruto belastbaar inkomen, zoals vastgesteld o.b.v. het aanslagbiljet. Naast de beroepsinkomsten, worden **ook inkomsten uit onroerende goederen (KI vreemd gebruik** en voor eigen beroepsdoeleinden) en het belastbare deel van de ontvangen onderhoudsgelden meegenomen in het inkomensbegrip. Qua beroepsinkomsten kiezen we ervoor om het bruto belastbare inkomen voor aftrek van de beroepskosten te kiezen.”

- **Welke inkomsten**

In toepassing van de bepalingen van artikel 7, eerste lid BVR Selectieve participatietoelagen, bestaan de inkomsten van het gezin uit:

“1° de volgende belastbare inkomsten, voor aftrek van de aftrekbare bestedingen:

a) beroepsinkomsten:

1) wat betreft beroepsinkomsten in loonverband: vóór de aftrek van beroepskosten;

2) wat betreft beroepsinkomsten als zelfstandige: na de aftrek van beroepskosten, vermenigvuldigd met een factor 100/80;

b) uitkeringen in het kader van de ziekteverzekering;

c) werkloosheidsuitkeringen;

d) pensioenen;

2° 80% van de onderhoudsgelden die uitbetaald zijn aan de persoon of personen van wie de inkomsten voor de berekening van de toelage in aanmerking wordt genomen;

3° driemaal het geïndexeerde Ki vreemd gebruik en eenmaal het geïndexeerde Ki dat voor eigen beroepsdoeleinden wordt aangewend;

4° de inkomensvervangende tegemoetkoming, toegekend overeenkomstig de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkoming aan personen met een handicap;

5° het leefloon, toegekend overeenkomstig de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie;

6° het equivalent van leefloon, toegekend overeenkomstig de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn;

7° de inkomsten die voortvloeien uit de beroepsactiviteit, toegekend aan de personeelsleden van een Europese of andere internationale instelling, voor hun totaalbedrag, verminderd met de persoonlijke bijdragen voor de door de instelling georganiseerde verzekering voor de dekking van sociale zekerheidsrisico's.

In afwijking van het eerste lid, 1°, wordt 80% van de onderhoudsgelden die betaald zijn door de persoon of personen van wie het inkomen van het gezin voor de berekening van de toelage in aanmerking wordt genomen, wel afgetrokken van de belastbare inkomsten.”

- **Automatische procedure**

De bepalingen van artikel 12 BVR Selectieve participatietoelagen stellen betreffende de automatische procedure in het kader van het onderzoek van de financiële voorwaarden voor de toekenning van de selectieve participatietoelagen dat:

“§1. De inkomsten, vermeld in artikel 7 tot en met 10, zijn de inkomsten die blijken uit het aanslagbiljet dat betrekking heeft op de inkomsten van het kalenderjaar dat twee jaar voorafgaat aan het kalenderjaar waarin het schooljaar in kwestie begint.

Voor gezinnen die anders zijn samengesteld in het jaar waarop het aanslagbiljet betrekking heeft, wordt het inkomen gereconstrueerd op basis van de huidige gezinssamenstelling. Als naar aanleiding van de latere verificatie de aanslag, vermeld in het eerste lid, herzien wordt, wordt met de herziene aanslag rekening gehouden.

§2. Het kadastraal inkomen en de niet-belastbare inkomsten worden vastgesteld op basis van het kalenderjaar dat twee jaar voorafgaat aan het kalenderjaar waarin het schooljaar in kwestie begint.

§3. Niet-belastbare inkomsten worden vastgesteld aan de hand van databanken of van attesten van werkgevers, diensten of instellingen.

§4. Attesten die de buitenlandse belastingdienst uitgereikt heeft, of, als die ontbreken, attesten die de werkgevers, diensten of instellingen uitgereikt hebben als de inkomsten in het buitenland of bij een Europese of een andere internationale instelling verworven zijn, en die betrekking hebben op dezelfde periode, worden gelijkgesteld met het aanslagbiljet.”

5.1.3. In casu

Uit de gegevens van het Rijksregister blijkt dat verzoekster van 29 juni 2016 tot 2 maart 2020 als alleenstaande ouder was ingeschreven met haar kinderen ..... (° .....) en ..... (° .....) en verzoekster en beide kinderen van 2 maart 2020 tot 26 september 2022 waren ingeschreven in het gezin van de heer ..... (gezinshoofd). Vanaf 26 september 2022 is zij opnieuw alleenstaande ouder.

Uit samenlezing van de bepalingen van artikel 24, eerste lid en van artikel 37, eerste lid Groeipakketdecreet (cf. 5.1.1) dient voor de vaststelling van een recht op schooltoeslag, rekening te worden gehouden met de inkomsten van het gezin waarbij de toestand van het gezin zoals deze zich voordeed op de referentiedata 31 augustus 2020 voor het schooljaar 2020-2021, 31 augustus 2021 voor het schooljaar 2021-2022 en 31 augustus 2022 voor het schooljaar 2022-2023 in aanmerking moet worden genomen.

Gezien verzoekster en de heer ..... samenwoonden op elk van deze referentiedata, dient bijgevolg te worden vastgesteld dat voor de kwestieuze schooltoelagen steeds rekening diende te worden gehouden met de inkomsten van zowel verzoekster als van de heer .....

In toepassing van de bepalingen van artikel 12, § 1, eerste en tweede lid BVR Selectieve participatietoelagen dient daarbij dan het gezinsinkomen te worden gereconstrueerd op basis van de inkomsten van zowel verzoekster als de heer ..... blijkt hun aanslagbiljetten betreffende hun inkomsten van het kalenderjaar dat twee jaar voorafgaat aan het kalenderjaar waarin het schooljaar in kwestie begint, derhalve betreffen het de inkomsten van 2018 voor het schooljaar 2020-2021, de inkomsten van 2019 voor het schooljaar 2021-2022 en de inkomsten van 2020 voor het schooljaar 2022-2023.

De Geschillencommissie stelt dan ook vast dat verwerende partij bij betwiste beslissing d.d. 25 oktober 2022 terecht heeft rekening gehouden met de inkomsten van zowel verzoekster als van de heer ..... en dat verzoekster in haar verzoek d.d. 16 november 2022 ten onrechte uitgaat van de gezinssituatie van het relevante inkomensjaar.

5.2. Opportuniteit van de terugvordering van het onverschuldigde bedrag aan uitbetaald Groeipakket

5.2.1. Algemene principes

- Artikel 1376 BW en artikel 103, §1, eerste lid, Groeipakketdecreet:

Conform de bepalingen van artikel 1376 BW is diegene die per vergissing of met zijn weten iets ontvangen heeft dat hem niet verschuldigd was, verplicht het terug te geven aan diegene van wie hij het onverschuldigde heeft ontvangen.

In dezelfde zin bepaalt artikel 103, §1, eerste lid Groeipakketdecreet:

“Onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden teruggevorderd, behalve in de gevallen waarin een dergelijke terugvordering wordt uitgesloten door dit decreet, door inhoudingen, verricht door de uitbetalingsactor, overeenkomstig het bepaalde in artikel 1410, §4, van het Gerechtelijk Wetboek, op nog te betalen toelagen in het kader van het gezinsbeleid.”

- Fout van de uitbetalingsactor: artikel 92, §1, 1° en 2° lid Groeipakketdecreet:

De bepalingen van artikel 92, § 1, 1° en 2° lid Groeipakketdecreet vormen een uitzondering op dit algemene principe van de terugvordering van onverschuldigd betaalde toelagen in de mate dat wordt gesteld dat:

“Als de uitbetalingsactor vaststelt dat een beslissing over toelagen in het kader van het gezinsbeleid aangetast is door een juridische of materiële fout, trekt hij die beslissing in en neemt hij op eigen initiatief een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op de datum waarop de ingetrokken beslissing is ingegaan of had moeten ingaan, met behoud van de toepassing van de bepalingen van hoofdstuk 2 van deze titel.

Als het gaat om een fout van de uitbetalingsactor, waarvan de begunstigde zich normaal geen rekenschap kan geven, en het bedrag van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid kleiner is dan het bedrag dat aanvankelijk was toegekend, neemt de uitbetalingsactor een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op de eerste dag van de maand na de kennisgeving ervan.”

De Memorie van toelichting betreffende het Groeipakketdecreet bevat hierover de volgende toelichting:

“Dit artikel regelt de situatie waarin een beslissing van een uitbetalingsactor aangetast is door een juridische of materiële fout.

De uitbetalingsactor die een juridische of materiële fout vaststelt, trekt de oorspronkelijke beslissing in en neemt een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op datum van de oorspronkelijke beslissing. Van bovenstaand principe wordt afgeweken wanneer de fout te wijten is aan de uitbetalingsactor en het bedrag waarop de begunstigde recht heeft op grond van de nieuwe beslissing kleiner is dan wat aanvankelijk was toegekend. In dat geval heeft de nieuwe beslissing enkel uitwerking voor de toekomst. De ratio legis is duidelijk dat de begunstigde niet de gevolgen moet dragen van een fout van de uitbetalingsactor. Het moet echter gaan om een fout die de begunstigde redelijkerwijze niet kon opmerken.

Indien een begunstigde bijvoorbeeld een bedrag ontvangt waarvan hij redelijkerwijze moest beseffen dat hij daarop geen recht had, dan zal de nieuwe beslissing wel uitwerking hebben op datum van de oorspronkelijke beslissing en kan dus geen toepassing gemaakt worden van de uitzondering.”

- Rechtspraak en administratieve praktijk:

Voor het toepasselijke referentiekader inzake rechtspraak en administratieve praktijk verwijst de Geschillencommissie naar de eerdere beslissing nr. 2019/017 d.d. 22.11.2019 van de Geschillencommissie waarin verwezen werd naar de administratieve onderrichtingen in het kader van de Algemene Kinderbijslagwet die volgens het Agentschap Uitbetaling Groeipakket nog steeds instructief kunnen zijn.

Tot en met 31 december 2018 golden onder de toepassing van de federale Algemene Kinderbijslagwet gelijklopende bepalingen, terug te vinden in artikel 17 van het Handvest van de Sociaal Verzekerde (ingevoerd bij Wet van 11 april 1995 – stuk 10 – verder HSV genoemd) die stellen dat:

‘Wanneer vastgesteld wordt dat de beslissing aangetast is door een juridische of materiële vergissing, neemt de instelling van sociale zekerheid op eigen initiatief een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op de datum waarop de verbeterde beslissing had moeten ingaan, onverminderd de wettelijke en reglementaire bepalingen inzake verjaring.

Onverminderd de toepassing van artikel 18, heeft de nieuwe beslissing, indien de vergissing aan de instelling van sociale zekerheid te wijten is, uitwerking op de eerste dag van de maand na de kennisgeving ervan, als het recht op de prestatie kleiner is dan het aanvankelijk toegekende recht.

Het vorige lid is niet van toepassing indien de sociaal verzekerde weet of moest weten, in de zin van het koninklijk besluit van 31 mei 1933 betreffende de verklaringen af te leggen in verband met subsidies, vergoedingen en toelagen, dat hij geen recht heeft of meer heeft op het gehele bedrag van de prestatie.’

In dit kader kan wat betreft de voormelde bepalingen van artikel 17 HSV worden verwezen naar de reeds bestaande rechtspraak waar zich een duidelijke tendens voordeed om te concluderen dat de sociaal verzekerde gelet op de complexiteit van de regelgeving niet kan geacht worden te weten of te moeten weten dat hij/zij al dan niet recht had op het onverschuldigde bedrag wanneer hij/zij te goeder trouw was en dat hij/zij erop mag vertrouwen dat de sociale zekerheidsinstelling de juiste beslissing neemt en correct uitbetaalt.

Omgekeerd werd doorgaans geoordeeld dat er wél tot terugvordering kan worden overgegaan indien de sociaal verzekerde niet te goeder trouw was, waaromtrent de bewijslast bij de socialezekerheidsinstelling ligt (zie bvb. arrest van het Arbeidshof te Antwerpen van 15 maart 2013 A.R. 2012/AH/227; vonnis van de Arbeidsrechtbank van Nijvel, afdeling Waver van 28 juli 2015 A.R. 14/3052/A; vonnis van de Arbeidsrechtbank van Gent, afdeling Sint-Niklaas van 16 januari 2015 A.R. 14/1092/A en arrest van het Arbeidshof te Luik, afdeling Luik van 7 mei 2018 A.R. 2017/AL/122).

In de administratieve praktijk werd er door de kinderbijslagfondsen bij de toepassing van de bepalingen van artikel 17 HSV eveneens naar gestreefd om bij een fout van het kinderbijslagfonds enkel terug te vorderen indien het vermoeden van de goede trouw van de sociaal verzekerde kon worden weerlegd (zie de omzendbrief CO nr. 1402 van 26 februari 2015).

Betreffende de bepaling van de goede trouw kan worden verwezen naar de omzendbrief CO nr. 1360 van 20 juli 2006 (administratieve onderrichting FAMIFED), punt 2.2 waar wordt gesteld: *'De wet wilde een sociaal verzekerde die te goeder trouw was, selectief beschermen tegen foutieve handelingen van de administratie. Deze voorwaarde van goede trouw is enkel vervuld wanneer de sociaal verzekerde niet kon twijfelen aan de gegrondheid van de beslissing tot uitbetaling die ten onrechte werd genomen ten opzichte van hem.*

De wettekst die het feit van 'weten of moeten weten' voorziet, duidt aan dat men het standpunt moet innemen van een sociaal verzekerde die handelt met 'normale voorzichtigheid en toewijding', en niet dat van de concrete sociaal verzekerde die de onverschuldigde betaling ontving. Zo heeft het feit geen weerslag dat de concrete sociaal verzekerde het slachtoffer was van omstandigheden (ziekte, zwakzinnigheid, gebrekkige kennis van de taal,...) die op het moment van de betaling zijn begrip konden schaden.

De materie zal geval per geval moeten geëvalueerd worden.

Als algemene regel kan men stellen dat de bijslagtrekkende 'wist of moest weten' als hij:

- een/de onverschuldigde bijslag ontving wegens frauduleuze handelingen of valse of bewust onjuiste verklaringen afgelegd door hem;*
- voor de onverschuldigde betaling bijzondere of algemene informatie had (controleformulieren met precisies over een bepaalde situatie die de sociaal verzekerde kende) die de pertinentie weerlegt van de later ten onrechte genomen beslissing tot toekenning;*
- wegens de aard van de betaling zelf (o.a. dubbele betaling van een zelfde bedrag aan kinderbijslag voor eenzelfde periode; kennisgeving van de toekenning van een sociale toeslag terwijl de rechthebbende zich niet in een dergelijke situatie bevindt,...) onmogelijk niet op de hoogte kon zijn van het onverschuldigde karakter van de betaling.'*

Deze administratieve praktijk werd in het kader van het Groeipakketdecreet voortgezet waarbij kan worden verwezen naar de Toelichtingsnota nr. 19 d.d. 18.05.2021 (aangepaste versie 26.10.2021) van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket betreffende de vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid en de Vlabel-procedure.

Daarin wordt het volgende bepaald met betrekking tot de terugvordering van onverschuldigde betalingen:

"3. Terugvordering onverschuldigde betalingen

3.1. Uitgangspunt: alle onverschuldigd betaalde toelagen terugvorderen

Alle onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden door de uitbetalingsactoren teruggevorderd, behalve in de gevallen die o.b.v. het Groeipakketdecreet zijn uitgesloten.

(...)

3.3. Onverschuldigde betalingen: categorieën A t.e.m. E

Juridische of materiële fouten die aan de basis van een beslissing over toelagen in het kader van het gezinsbeleid liggen, brengen onverschuldigde betalingen met zich mee.

Onverschuldigde betalingen zijn betalingen waarbij de decretale bepalingen en reglementeringen niet correct zijn toegepast. Elke onverschuldigde betaling wordt ingedeeld in een categorie op basis van zijn oorzaak. Deze indeling is noodzakelijk om te bepalen of een onverschuldigd bedrag al dan niet moet teruggevorderd worden.

Onverschuldigde betaling type A³

Een onverschuldigde betaling kan in deze categorie worden ingedeeld op voorwaarde dat:

- *het onverschuldigd bedrag aan een juridische of materiële fout van een uitbetalingsactor te wijten is*

EN

- *bij de betaling de begunstigde te goeder trouw⁴ is.*

Onverschuldigde betaling type B⁵

Een onverschuldigde betaling kan in deze categorie worden ingedeeld op voorwaarde dat:de

- *onverschuldigde betaling te wijten is aan verzuim of nalatigheid van de begunstigde*

OF

- *de onverschuldigde betaling te wijten is aan een fout van de uitbetalingsactor, maar waarbij de begunstigde niet te goeder trouw heeft gehandeld. Hierbij is het aan de uitbetalingsactoren om het vermoeden van de goede trouw van de begunstigde te weerleggen⁶.*

Onverschuldigde betaling type C

Een onverschuldigde betaling kan in deze categorie worden ingedeeld op voorwaarde dat het onverschuldigd bedrag te wijten is aan een verrekening:

- *tussen uitbetalingsactoren,*
- *tussen verschillende entiteiten⁷,*

---

³ "In bepaalde gevallen is de onverschuldigde betaling niet te wijten aan een fout van de uitbetalingsactor of de begunstigde, maar te wijten aan een systeemfout in de CGPA of een ander IT-matig probleem. In dergelijke gevallen spreken we van een onverschuldigde betaling type A bis."

⁴ "Zie punt 5.3.1."

⁵ "Onverschuldigde betalingen type B die kleiner zijn dan 50 of 200 euro kunnen in de CGPA worden afgeschreven, los van de kwalificatiecode. Het is hierbij niet de bedoeling dat deze eerst naar een onverschuldigde betaling type A worden omgezet."

⁶ "Zie punt 5.3.1."

⁷ "Een verrekening tussen entiteiten komt o.a. voor bij een onverschuldigde betaling die te wijten is aan een verhuis van het kind van Vlaanderen naar een andere deelentiteit in België."

- met het buitenland.

In het geval de ene uitbetalingsactor foutieve informatie of de gevraagde informatie niet of laattijdig heeft doorgegeven aan de andere uitbetalingsactor, heeft de ene uitbetalingsactor een fout begaan. Hierdoor ontstaat er bij de andere uitbetalingsactor een schuld die ten laste is van de ene uitbetalingsactor, die de foutieve informatie heeft doorgegeven. Bijgevolg dient de ontstane schuld tussen de uitbetalingsactoren te worden verrekend en als een onverschuldigde betaling type C worden ingeboekt. Het eventuele saldo van het debet moet dan vervolgens als een onverschuldigde betaling type A of B worden ingeboekt, afhankelijk of de fout te wijten was aan de burger of louter aan de uitbetalingsactor.

Onverschuldigde betaling type D

Een onverschuldigde betaling kan in deze categorie worden ingedeeld op voorwaarde dat het onverschuldigd bedrag het gevolg is van fraude .

Onverschuldigde betaling type E

Een onverschuldigde betaling kan in deze categorie worden ingedeeld op voorwaarde dat het onverschuldigd bedrag voldoet aan alle voorwaarden om door Vlabel te worden teruggevorderd. Wanneer het dossier aan Vlabel wordt doorgestuurd, zet de uitbetalingsactor zelf de onverschuldigde betaling om naar het type E.”

Met betrekking tot de ‘goede trouw’ van de begunstigde als bedoeld bij de voormelde onverschuldigde betalingen types A en B, wordt verwezen naar punt 5.3.1 van dezelfde toelichtingsnota waarbij wordt gesteld dat:

“5.3.1. Te goeder trouw⁸

Een ontvanger wordt geacht te goeder trouw te zijn als hij niet wist of redelijkerwijze niet kon weten dat hij ten onrechte toelagen in het kader van het gezinsbeleid heeft ontvangen.

Gelet op de complexiteit van de regelgeving kan de ontvanger niet worden geacht te weten of te moeten weten dat hij al dan niet recht had op de onverschuldigde betaalde toelage wanneer de ontvanger ter goeder trouw was en dat hij erop mag vertrouwen dat de uitbetalingsactor de juiste beslissing neemt en correct uitbetaalt.

Het is aan de uitbetalingsactor om het vermoeden van de goede trouw van de ontvanger te weerleggen. Om de goede trouw te beoordelen moet de uitbetalingsactor het standpunt innemen van een ontvanger die handelt met ‘normale voorzichtigheid en toewijding’ en niet dat van de concrete ontvanger die de onverschuldigde betaling ontving. Zo heeft het feit dat de concrete ontvanger het slachtoffer was van omstandigheden (ziekte, zwakzinnigheid, gebrekkige kennis van de taal,...) die op het moment van de betaling zijn begrip konden schaden, geen weerslag.

De goede trouw van de ontvanger zal geval per geval moeten worden beoordeeld. Als algemene regel kan men stellen dat het vermoeden van de goede trouw weerlegd is als de ontvanger:

---

⁸ “Geschillencommissie, 22 november 2019, GC/19/0058.”

- *onverschuldigde toelagen ontving wegens frauduleuze handelingen of door de ontvanger afgelegde valse of bewust onjuiste verklaringen;*
- *bijzondere of algemene informatie (bv.: informatiebrieven, regularisatiebrieven) had ontvangen waaruit blijkt dat de beslissing tot toekenning van de toelage door de uitbetalingsactor ten onrechte is genomen;*
- *wegens de aard van de betaling (bv. dubbele betaling van eenzelfde toeslag voor dezelfde periode) zelf onmogelijk niet op de hoogte kon zijn van het feit dat de betaling onverschuldigd is.”*

5.2.2. Toepassing van de voormelde principes inzake terugvordering bij fout van de administratie in casu

Er dient te worden benadrukt dat voornoemde bepalingen van artikel 92, § 1, 1^e en 2^e lid Groeipakketdecreet enkel van toepassing zijn indien er effectief een juridische of materiële fout van de uitbetalingsactor blijkt die ten grondslag ligt aan de terugvordering. Vervolgens moet worden nagegaan of de betrokkene zich normaal geen rekenschap kan geven van die fout, om te bepalen of het onverschuldigde bedrag al dan niet kan worden teruggevorderd.

a) Mogelijke fout van verwerende partij

Verzoekster stelt dienaangaande in haar verzoek d.d. 16 november 2022 wat volgt:

“Bovendien verwijs ik naar uw schrijven de dato 10/03/2020 waarin u stelt dat ik sedert 02/03/2020 een feitelijk gezin vorm met de heer ..... en dat wij dit hadden kunnen weerleggen door de verklaring in bijlage in te vullen waarin we konden aangeven geen feitelijk gezin te vormen.

Deze verklaring waarin staat dat we geen feitelijk gezin vormen, werd niet teruggestuurd zodat ik er kon van uitgaan dat jullie effectief op de hoogte waren van de feitelijke samenwoning die ik dus niet heb ontkend daar ik de verklaring niet heb teruggestuurd.”

Verwerende partij erkent in haar standpunt d.d. 7 december 2022 dat een fout van haarzelf ten grondslag ligt aan de onverschuldigde betalingen:

“Naar de eigenlijke grond van de zaak: de terugvordering volgt uit een fout begaan door ..... De wijziging in de gezinssamenstelling begin maart 2020 bereikte ons wel maar werd enkel verwerkt met het oog op het feitelijk gezin en dus het recht op sociale toeslag (zie ook brief in bijlage dd. 10 maart 2020 waarnaar mevrouw ook al verwees in haar verzoekschrift). Pas recent werd de aanpassing ook doorgevoerd voor het SEPAR-gezin met de betwiste terugvordering als gevolg.”

b) Vraag of de begunstigde zich er rekenschap van had kunnen geven dat het Groeipakket ten onrechte werd ontvangen

Verzoekster stelt in haar verzoek d.d. 16 november 2022 dat zij er begrijpelijkerwijs van uitging dat er correct werd betaald daar verwerende partij op de hoogte was van haar gezinssituatie:

“Desondanks betaalde u verder de sociale toeslagen uit.

U zal wel kunnen begrijpen dat ik er bijgevolg ook van uitging dat ik hier nog steeds recht op had.”

Hoewel verzoekster daarbij verwijst naar betaling van sociale toeslagen, blijkt uit geen enkel element dat er steeds sociale toeslagen werden toegekend en dient te worden aangenomen dat zij verwijst naar de betaling van de schooltoeslag zelf.

Uit het standpunt van verwerende partij d.d. 7 december 2022 blijkt dat zij in het licht van de bepalingen van artikel 92, § 1, eerste en tweede lid Groeipakketdecreet niet verder aandringt wat betreft de terugvordering voor het schooljaar 2020-2021 doch wel voor de daaropvolgende schooljaren 2021-2022 en 2022-2023:

“In het licht van artikel 92, § 1, 1ste en 2de lid van het Groeipakketdecreet van 2018 gaat het hier echter om een beslissing waarvan de betrokkene wist of moest weten dat deze niet correct was. Voor de interpretatie van dit artikel kunnen we terecht bij de administratieve praktijk die voortvloeit uit de toepassing van art. 17 van het Handvest van de Sociaal Verzekerde, waaraan deze schatplichtig is. Uit de administratieve onderrichtingen in CO nr. 1360 van 20 juli 2006, die de administratieve praktijk op basis van art. 17 HSV kristalliseren, moet afgeleid worden dat de burger o.a. niet ter goeder trouw is wanneer men algemene informatie heeft ontvangen waaruit blijkt dat de betaling(en) in kwestie niet lijk(t)(en) te kloppen. In dit geval gaat het om de informatiebundels bij de SEPAR01-brieven (zie bijlagen bij deze e-mail). Daar lezen we het volgende in:

Van wie tellen de inkomsten mee?

Voor de **schooltoeslag**:

We tellen de inkomsten van het gezin waar het **kind** zijn **domicilie** heeft **op 31 augustus** van het jaar waarin het schooljaar aanvangt:

- de 2 samenwonende ouders of opvoeders;
- de ouder of opvoeder en de persoon met wie deze een feitelijk gezin vormt;
- de gehuwde, alleenstaande of zelfstandige leerling zelf en de persoon met wie deze een feitelijk gezin vormt.

Deze informatiebundels werden verstuurd voor de schooljaren 2021 – 2022 en 2022 – 2023 maar niet voor het schooljaar 2020 – 2021 (dit geldt trouwens voor onze hele sector). Dat betekent dus dat voor het schooljaar 2020 – 2021 wij de terugvordering ten laste kunnen nemen maar voor de volgende twee schooljaren we ons blijven richten tot mevrouw.”

Uit de door verwerende partij bezorgde stukken blijkt dat verzoekster bij beslissingen d.d. 6 november 2021 betreffende de toekenning van de schooltoeslag voor ..... voor het schooljaar 2021-2022 en d.d. 27 augustus 2022 betreffende de toekenning van de schooltoeslag voor ..... voor het schooljaar 2022-2023 telkens een als bijlage gevoegd infoblad heeft ontvangen met een gedetailleerd overzicht van de voor de toekenning van de schooltoeslag geldende voorwaarden.

Er dient te worden vastgesteld dat bij deze voorwaarden uitdrukkelijk werd vermeld dat rekening wordt gehouden met de gezinssituatie zoals deze zich voordoet op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar en met de inkomsten van beide partners die een feitelijk gezin vormen.

Beide beslissingen d.d. 6 november 2021 en 27 augustus 2022 bevatten een berekening van de gezinsinkomsten waaruit blijkt dat enkel rekening werd gehouden met de inkomsten van verzoekster en niet met de inkomsten van de heer ..... Uit deze berekening blijkt tevens welk minimum- en maximumbedrag van toepassing waren.

Er dient bijgevolg vanuit het standpunt van een “ontvanger die handelt met ‘normale voorzichtigheid en toewijding” te worden aangenomen dat verzoekster in de mogelijkheid verkeerde zich er rekenschap van te geven dat verwerende partij bij de toekenning van de kwestieuze schooltoeslagen ten onrechte geen rekening heeft gehouden met de inkomsten van de heer ..... en de

beslissingen van verwerende partij d.d. 6 november 2021 en 27 augustus 2022 door een fout waren aangetast. Het feit dat er bij verzoekster enige verwarring blijkt te zijn ontstaan doordat rekening wordt gehouden met de inkomsten van twee kalenderjaren voorafgaand aan het desbetreffende schooljaar, doet daar niets aan af.

De Geschillencommissie besluit dan ook dat het voordeel van de bepalingen van artikel 92, § 1, 2^e lid Groeipakketdecreet kan worden toegepast wat betreft de schooltoeslagen voor het schooljaar 2020-2021, doch niet voor de schooltoeslagen voor de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023.

5.3. Afzien van terugvordering

Conform de bepalingen van artikel 103, § 2, 1° Groeipakketdecreet *“kan de uitbetalingsactor binnen de voorwaarden, bepaald door de Vlaamse Regering, afzien van de terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag in bijzondere, gemotiveerde gevallen of in bepaalde categorieën van gevallen, op voorwaarde dat de schuldenaar te goeder trouw is.”*

De bepalingen van artikel 13, 1^e t.e.m. 3^e lid van het ‘BVR van 13 juli 2018 tot vaststelling van de nadere regels over de rechten en plichten van begunstigden in hun contacten met uitbetalingsactoren en tot vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid (hierna BVR Rechten en plichten begunstigden genoemd)’ stelden in uitvoering van voormelde bepalingen van artikel 103, § 2, 1° Groeipakketdecreet dat:

“De schuldenaar aan wie een beslissing tot terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag is meegedeeld, kan bij de uitbetalingsactor, waarbij de schuld is ontstaan, een verzoek indienen om van die terugvordering af te zien. De uitbetalingsactor die dat verzoek ontvangt, stuurt een ontvangsbewijs naar de begunstigde.

Een verzoek, in de zin van het eerste lid, om af te zien van de terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag kan alleen ingewilligd worden als de schuldenaar voldoet aan de volgende twee voorwaarden:

- 1° te goeder trouw zijn;*
- 2 zich in een onzekere financiële situatie bevinden.*

In het tweede lid, 1°, wordt verstaan onder te goeder trouw: het niet weten of redelijkerwijze niet kunnen weten dat men ten onrechte toelagen in het kader van het gezinsbeleid ontvangen heeft.”

Deze bepalingen van artikel 13 BVR Rechten en plichten begunstigden werden recent gewijzigd⁹. Meer bepaald werden de volgende wijzigingen aangebracht:

- Artikel 13, derde lid werd vervangen door wat volgt:
“In het tweede lid, 1°, wordt verstaan onder te goeder trouw: zich in een behartenswaardige positie bevinden. ”;
- tussen het derde en het vierde lid, werd een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:
“De minister bepaalt de wijze waarop de goede trouw, vermeld in het tweede lid, 1°, in

---

⁹ Cf. artikel 20 van het Besluit d.d. 11 februari 2022 van de Vlaamse Regering tot vaststelling van maatregelen voor gelegenheidsarbeiders voor de periode van 1 april 2020 tot en met 30 september 2021 ten gevolge van de uitbraak van het COVID-19-virus, wat betreft de toelagen in het kader van het gezinsbeleid en tot wijziging van diverse besluiten over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BS 15.03.2022, in werking getreden op 25.03.2022).

bijzondere, gemotiveerde gevallen of in bepaalde categorieën van gevallen wordt vastgesteld.”;

De Geschillencommissie stelt vast dat het onderzoek om af te zien van de terugvordering dient te gebeuren door de uitbetalingsactor. Voor zover verzoekster meent dat aan voormelde voorwaarden van artikel 13 BVR Rechten en plichten begunstigen werd voldaan, kan zij desgewenst een dergelijke aanvraag om af te zien van terugvordering indienen bij verwerende partij.

De verzoekster kan ook steeds een afbetalingsplan aanvragen bij de uitbetalingsactor.

6. Beslissing:

Gelet op het Decreet van 27 juli 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BS 31 juli 2018), artikelen 104-114;

Gelet op het Besluit van 29 juni 2018 van de Vlaamse Regering betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan;

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van de verzoekster ontvankelijk en **gedeeltelijk gegrond** is in de mate dat in toepassing van de bepalingen van artikel 92, § 1, 2^e lid Groeipakketdecreet de onverschuldigde schooltoeslagen voor het schooljaar 2020-2021 door verwerende partij niet van verzoekster kunnen worden teruggevorderd, doch **gedeeltelijk ongegrond** in de mate dat dit voordeel van de bepalingen van artikel 92, § 1, 2^e lid Groeipakketdecreet niet kan worden toegepast wat betreft de ten onrechte toegekende schooltoeslagen voor de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 en verzoekster gehouden is deze schooltoeslagen ten bedrage van respectievelijk € 970,80 en € 817,92 aan verwerende partij terug te betalen.

Aldus uitgesproken te Brussel op **27 januari 2023**;

De commissie was samengesteld uit:

De heer Herman Verlinden, voorzitter;

De heer Ignace Lambert (Opgroeien regie) en mevrouw Rita Louwagie (Infino), leden.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waaronder één exemplaar voor elke partij.

Er kan beroep tegen deze beslissing worden ingesteld bij de griffie van de Arbeidsrechtbank te

.....

De partijen beschikken hiervoor over een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de kennisgeving van deze beslissing (art. 115, § 1, eerste lid van het Decreet van 27 april 2018 en art. 22, derde lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 2018).

De voorzitter

De secretaris

H. Verlinden

M. Serlippens